

Seat No. : _____

DP-103

December-2025

B.Com., Sem.-III

CC-201 : Economics

(Macro Economics)

(New Syllabus)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. નાણાંનો અર્થ જણાવી, નાણાંના કાર્યો સમજાવો. 14
અથવા
1. કિશરનો નાણાં પરિમાણનો સિદ્ધાંત ટીકાત્મક રીતે સમજાવો. 14
2. જે.બી.સે નો બજાર અંગેનો નિયમ ટીકાત્મક રીતે સમજાવો. 14
અથવા
2. પીગુનો વેતનકાપનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 14
3. પ્રો. કેઈન્સનો વપરાશ અંગેનો મનોવૈજ્ઞાનિક નિયમ સમજાવો. 14
અથવા
3. (A) મૂડીરોકાણ ગુણકનો અર્થ આપી તેની મર્યાદાઓ સમજાવો. 7
(B) મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતા વિશે નોંધ લખો. 7
4. ફુગાવો એટલે શું ? ફુગાવાના લક્ષણો અને પ્રકારો સમજાવો. 14
અથવા
4. (A) ફુગાવો અને નાણાં સંકોચન વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. 7
(B) ફુગાવાની અસરો સમજાવો. 7
5. બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો : (ગમે તે સાત) 14
(1) વર્તમાન સમયમાં ભારતના GDPમાં કયા ક્ષેત્રનો હિસ્સો સૌથી વધુ છે ?
(A) ઔદ્યોગિક (B) સેવા
(C) પ્રાથમિક (D) ઉપરોક્ત તમામ
(2) નાણાંનાં મૂલ્ય અને સામાન્ય ભાવસપાટી વચ્ચે કેવા પ્રકારનો સંબંધ છે ?
(A) સીધો (B) સપ્રમાણ
(C) વ્યસ્ત (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં

- (3) “પુરવઠો તેની માંગ સ્વયં સર્જે છે.” – આ વિધાન કોનું છે ?
 (A) પ્રો. ફ્રીડમેન (B) પ્રો. પીગુ
 (C) કેઈન્સ (D) જે.બી. સે
- (4) રોજગાર ગુણકનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો હતો ?
 (A) આર.એફ. ખાન (B) કેઈન્સ
 (C) પ્રો. પીગુ (D) પ્રો. ફ્રીડમેન
- (5) જો આવક સ્થિર ધારવામાં આવે અને MPCની કિંમત વધે તો વપરાશી ખર્ચ _____.
 (A) ઘટે (B) સ્થિર રહે અને પછી વધે
 (C) વધે (D) સ્થિર રહે અને પછી ઘટે
- (6) ફુગાવા દરમિયાન કયા વર્ગના લોકોને લાભ મળે છે ?
 (A) દેવાદાર (B) ફિક્સ વેતન ધારક
 (C) લેણદાર (D) ફિક્સ પેન્શન ધારક
- (7) ફુગાવા દરમિયાન આયાતો _____.
 (A) ઘટે (B) સ્થિર
 (C) વધે (D) ઉપરોક્તમાંથી કોઈ નહિ
- (8) 1954થી ભારતમાં રાષ્ટ્રીય આવક સંબંધિત માહિતી કોણ આપે છે ?
 (A) આર.બી.આઈ. (B) ફાઈનાન્સ ડીપાર્ટમેન્ટ
 (C) સી.એસ.ઓ. (D) નીતિ આયોગ
- (9) ઉત્પાદન પદ્ધતિ દ્વારા રાષ્ટ્રીય આવકની વ્યાખ્યા કોણે આપી ?
 (A) સેમ્યુલસન (B) ફિશર
 (C) પીગુ (D) માર્શલ
- (10) “મંદીના વર્ષોમાં બેરોજગારી માટે ટ્રેડ યુનિયન જવાબદાર હોય છે નહિ કે ઉદ્યોગ સાહસિકો” – આ વિધાન કોનું છે ?
 (A) સેમ્યુલસન (B) ફિશર
 (C) પીગુ (D) માર્શલ
- (11) મૂડીરોકાણ ગુણકનું મૂલ્ય કઈ બાબત પર આધાર રાખે છે ?
 (A) APS (B) APC
 (C) MPS (D) MPC
- (12) ફુગાવા વિરોધી નાણાંકીય નીતિનું સાધન કયું છે ?
 (A) કરવેરા (B) બેંક દર
 (C) જાહેર ખર્ચ (D) જાહેર દેવું

Seat No. : _____

DP-103

December-2025

B.Com., Sem.-III

CC-201 : Economics

(Macro Economics)

(New Syllabus)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. What is meant by money ? Explain the functions of money. 14
- OR**
1. Critically explain Fisher's quantity theory of money. 14
2. Critically explain J. B. Say's law of Market. 14
- OR**
2. Explain Pigou's wage cut theory. 14
3. Explain the psychological law of consumption by Prof. Keynes. 14
- OR**
3. (A) Give meaning of investment multiplier and state its limitations. 7
- (B) Write a note on Marginal efficiency of Capital. 7
4. What is inflation ? Explain its features and types. 14
- OR**
4. (A) Clarify the difference between inflation and money deflation. 7
- (B) State the effects of inflation. 7
5. Multiple choice questions : (Any **Seven**) 14
- (1) Which sector has highest share in GDP of India in current time ?
- (A) Industry (B) Service
- (C) Primary (D) All of above
- (2) What kind of relationship is between the value of money and general price level ?
- (A) Direct (B) Proportional
- (C) Inverse (D) None of above

- (3) "Supply creates its own demand." – Whose statement is this ?
(A) Prof. Friedman (B) Prof. Pigou
(C) Keynes (D) J. B. Say
- (4) Who has given the concept of employment multiplier ?
(A) R. F. Khan (B) Keynes
(C) Prof. Pigou (D) Prof. Friedman
- (5) If income is assumed to be constant and the MPC price increases, consumer expenditure will _____.
(A) decrease (B) remain constant and then increase
(C) increase (D) remain constant and then decrease
- (6) Which class of people gets benefit during inflation ?
(A) Debtor (B) Fixed wager
(C) Creditor (D) Fixed pension holder
- (7) During inflation, imports will be _____.
(A) decreased (B) stable
(C) increased (D) None of above
- (8) Who provides the information regarding national income in India since 1954 ?
(A) R.B.I. (B) Finance Department
(C) C.S.O. (D) NITI Aayog
- (9) Who gave the definition of national income by production method ?
(A) Samuelson (B) Fisher
(C) Pigou (D) Marshall
- (10) "The trade union is responsible for the unemployment during the depression years and not the entrepreneurs."- Whose statement is this ?
(A) Samuelson (B) Fisher
(C) Pigou (D) Marshall
- (11) On which matter does the value of investment multiplier depend upon ?
(A) APS (B) APC
(C) MPS (D) MPC
- (12) Which is an instrument of anti-inflationary monetary policy ?
(A) Taxation (B) Bank Rate
(C) Public Expenditure (D) Public Debt
-

DP-103

December-2025

B.Com., Sem.-III

CC-201 : Economics

(International Economics)

(Old Syllabus)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. રિકાર્ડોનો તુલનાત્મક ખર્ચ-લાભનો સિદ્ધાંત સવિસ્તાર જણાવો. 14
અથવા
1. હેક્સર-ઓહલિનનો સાધનપ્રમાણનો સિદ્ધાંત અને તેની મર્યાદાઓ જણાવો. 14
2. મિલનો પારસ્પરિક માંગનો સિદ્ધાંત ચર્ચો. 14
અથવા
2. વેપારની શરતોનો અર્થ જણાવી, આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારથી થતા લાભ અને વહેંચણી સમજાવો. 14
3. મુક્ત વેપાર નીતિ એટલે શું ? તેના લાભા-લાભ ચર્ચો. 14
અથવા
3. વેપાર સંરક્ષણની તરફેણમાં બાળ ઉદ્યોગની દલીલની ચર્ચા કરો. 14
4. સમ-ખરીદશક્તિ સિદ્ધાંતની મર્યાદા સહિત ચર્ચા કરો. 14
અથવા
4. પરિવર્તનશીલ વિનિમયદર નીતિના ફાયદાઓ જણાવો. 14
5. બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો : (ગમે તે સાત) 14
 - (1) નિરપેક્ષ ખર્ચ તફાવતનો ખ્યાલ _____ એ આપ્યો હતો.
(A) જે.એસ. મિલ (B) હેબરલર
(C) ડેવિડ રિકાર્ડો (D) એડમ સ્મિથ
 - (2) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર એ બે _____ ના લોકો વચ્ચે થતો વેપાર છે.
(A) દેશ (B) શહેર
(C) પ્રદેશ (D) ગામ
 - (3) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના અલગ સિદ્ધાંતની તરફેણમાં કોણ હતું ?
(A) ડેવિડ રિકાર્ડો (B) ઓહલિન
(C) હેબરલર (D) એડમ સ્મિથ

- (4) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારથી ઉદભવતા કયા લાભનો આધાર વેપારની શરતો પર હોય છે ?
- (A) કુલ (B) નિરપેક્ષ
(C) સાપેક્ષ (D) સીમાંત
- (5) નીચેનામાંથી કયું પરિબલ વેપારની શરતોને અસર કરતું નથી ?
- (A) અવમૂલ્યન (B) અતિ વસ્તી
(C) વેપાર નીતિ (D) ઈમિગ્રેશન
- (6) કોઈ દેશ પોતાના ચલાણનું અવમૂલ્યન કરે તો વેપારની શરતો કેવી બને ?
- (A) અનુકૂળ (B) પ્રતિકૂળ
(C) સમતોલ (D) કોઈ ફેરફાર નહી
- (7) મુક્ત વેપારથી ગ્રાહકોનું કલ્યાણ _____ છે.
- (A) સ્થિર રહે (B) ઘટે
(C) વધે (D) અનિશ્ચિત
- (8) સંરક્ષણ નીતિની બાળ ઉદ્યોગની દલીલ મુખ્ય કયા અર્થશાસ્ત્રીની છે ?
- (A) એડમ સ્મિથ (B) ફ્રેડ્રિક લીસ્ટ
(C) હેમિલ્ટન (D) હિક્સ
- (9) દેશની સરહદ પાર કરવા માટે નખાતો કર કયો છે ?
- (A) આવકવેરો (B) આયાત જકાત
(C) આબકારી જકાત (D) કોર્પોરેશન વેરો
- (10) ઈંડોચામણના દર અને ઈંડોચામણની માંગ વચ્ચે કેવો સંબંધ છે ?
- (A) વ્યસ્ત (B) સીધો
(C) સમાન (D) સંબંધ નથી
- (11) સામાન્ય રીતે વિનિમય દરની પુરવઠા રેખા કેવી હોય છે ?
- (A) ઋણ ઢાળવાળી (B) ધન ઢાળવાળી
(C) ઉભી ધરીને સમાંતર (D) આડી ધરીને સમાંતર
- (12) PPPનો વિનિમય દરનો સિદ્ધાંત કઈ વ્યવસ્થામાં લાગુ પડે છે ?
- (A) સુવર્ણ ધોરણ
(B) ચાંદી ધોરણ
(C) અપરિવર્તનીય કાગદી ચલાણ વ્યવસ્થા
(D) દરેક સંજોગોમાં

Seat No. : _____

DP-103

December-2025

B.Com., Sem.-III

CC-201 : Economics

(International Economics)

(Old Syllabus)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain in detail Ricardo's comparative cost advantage theory. 14

OR

1. Explain Heckscher-Ohlin's factor endowment theory and give its limitations. 14

2. Discuss Mill's theory of reciprocal demand. 14

OR

2. Explain the meaning of terms of trade. Explain the benefits and distribution through international trade. 14

3. What is free trade policy ? Explain its advantages and disadvantages. 14

OR

3. Discuss the infant industry argument in favour of protection of trade. 14

4. Discuss the purchasing power parity theory including limitations. 14

OR

4. State the advantages of a flexible exchange rate policy. 14

5. Multiple choice questions : (Any Seven) 14

(1) The concept of absolute difference in costs was given by _____.

(A) J. S. Mill

(B) Haberler

(C) David Ricardo

(D) Adam Smith

(2) International Trade is the trade among the residents of two _____.

(A) countries

(B) cities

(C) regions

(D) villages

(3) Who was in favour of separate theory of international trade ?

(A) David Ricardo

(B) Ohlin

(C) Haberler

(D) Adam Smith

- (4) Which advantage depends upon terms of trade arising from international trade ?
(A) Total (B) Absolute
(C) Relative (D) Marginal
- (5) From the following, which factor does not affect the terms of trade ?
(A) Devaluation (B) More Population
(C) Trade Policy (D) Emigration
- (6) If any country devaluates its currency, then what can you say about its terms of trade ?
(A) Favourable (B) Unfavourable
(C) Balanced (D) Not changes
- (7) Due to free trade, welfare of customers is _____.
(A) stable (B) decreased
(C) increased (D) uncertain
- (8) Which economist argues infant industries in protection policy ?
(A) Adam Smith (B) Friedrich List
(C) Hamilton (D) Hicks
- (9) Which tax is levied while crossing the border of the country ?
(A) Income tax (B) Import duty
(C) Exise duty (D) Corporation tax
- (10) How is the relation between exchange rate and demand of exchange ?
(A) Inverse (B) Direct
(C) Equal (D) No relation
- (11) How is the supply curve of exchange rate generally ?
(A) Negatively sloped (B) Positively sloped
(C) Parallel to OY axis (D) Parallel to OX axis
- (12) In which system PPP theory of exchange rate is implemented ?
(A) Gold standard
(B) Silver standard
(C) Non-convertible paper currency
(D) In each circumstances
-